

Slávni slovanskí vierozvestci, sv. Cyril a Metod, tvoria v dejinách Slovanov a zvlášť Slovákov jednu z najdôležitejších kapitol. Pochádzali zo Solúna (Thessaloniké). Ich otec, menom Lev, mal vysoké postavenie v štátnej správe. O matke nevieme nič. Metod bol zrejme najstarší. Narodil sa azda okolo roku 815. Metod bolo jeho rehoľné meno, krstným menom sa volal možno Michal. Cyril bol najmladším z detí, krstným menom sa volal Konštantín. Narodil sa asi

okolo roku 827. Pretože v okolí žilo mnoho Slovanov, predpokladá sa, že obaja dobre poznali slovanský jazyk. Metod, starší z bratov, sa stal dôležitým civilným úradníkom. Po čase ho však svetské záležitosti unavili, a preto sa utiahol do kláštora. Konštantín sa stal učencom a profesorom, známym ako „Filozof“, v Konštantínopole. No tiež odišiel za svojím bratom Metodom do toho istého kláštora. V r. 860 sa Konštantín a Metod vydali na misie na územie dnešnej Ukrajiny ku Chazarom. Tam našli pozostatky pápeža sv. Klementa, ktorý tam bol vo vyhnanstve (zomrel okolo r. 100). Domov sa vrátili roku 862. Keď sa byzantský panovník Michal III. rozhodol vyhovieť požiadavke moravského kniežaťa Rastislava, aby mu na jeho územie poslal misionárov, prirodzene boli Metod a Konštantín tou najlepšou voľbou; poznali totiž jazyk, boli schopní po organizačnej stránke a taktiež sa už ukázalo, že sú vhodní pre misijné poslanie. Za touto požiadavkou sa však skrývalo omnoho viac, než len žiadosť o pokresťančenie. Rastislav, tak ako ostatné slovanské kniežatá, bojoval o nezávislosť spod germánskeho vplyvu a invázií. Kresťanskí misionári z Východu mohli pomôcť Rastislavovi upevniť moc v krajine, a to najmä ak hovorili slovanskou rečou.

Roku 863 teda Konštantín a Metod spolu s niekoľkými spoločníkmi (Kliment, Sava, Angelár, Naum, Vavrinec a ďalší) opustili svoju rodnú zem, aby prišli na Veľkú Moravu a šíрили tu kresťanstvo a kultúru. Správne pochopili, že ak chcú byť úspešní, musia sa prispôbiť rečou i kultúrou miestnemu obyvateľstvu (tzv. inkulturácia). Konštantín, ešte predtým, než odišiel na svoju misiu, zostavil pre Slovanov písmo, ktoré je dnes známe ako hlaholika. Tá sa považuje za predchodkyňu cyriliky, písmo, ktoré dostalo meno práve po sv. Cyrilovi. Do jazyka starých Slovanov preložili dokonca aj celú liturgiu (texty bohoslužieb) a takisto aj časť Biblie. Bola to veľká revolúcia v tom čase, keďže pri bohoslužbách sa používali len tri jazyky: gréčtina, hebrejčina a latinčina. Keď zistili, že na našom území sa slávi liturgia v západnom (latinskom, rímskom) obrade, prispôbobi sa tomu, hoci predtým slúžievali v byzantskom obrade. V roku 867 sa vydali na cestu do Ríma, aby získali povolenie slúžiť latinskú liturgiu v reči ľudu. So sebou niesli aj pozostatky sv. Klementa. Pápež Hadrián II. ich roku 868 s radosťou prijal a vyhovel všetkým požiadavkám. Ostatky sv. Klementa slávnostne preniesli do baziliky sv. Klementa.

Konštantín sa však už nikdy nevrátil na územie Veľkej Moravy. V Ríme ochorel, vstúpil do kláštora, prijal meno Cyril a zakrátko tam 14. februára roku 869 zomrel. Pápež Hadrián II. dal Metodovi list pre slovienskych vladárov, ktorý obsahuje vyhovenie všetkým trom požiadavkám: Ustanovenie školy na čele s Metodom, vysvätenie slovienskych učeníkov na rozličné stupne kňazstva a potvrdenie slovanskej bohoslužobnej reči. Tento dokument patrí k najdôležitejším v histórii Slovenska. Metod sa však na Veľkú Moravu nedostal. Medzi Rastislavom a Nemcami sa totiž rozpútala vojna. Metod zostal v Blatnohrade u kniežaťa Kocel'a. Ten vyslal k pápežovi posolstvo so žiadosťou, aby ustanovil Metoda za biskupa v Panónii. Pápež vyhovel, Metod sa stal v roku 869 biskupom. Pápež ho vymenoval za arcibiskupa a pápežského legáta s právomocou pre slovanské národy. Franským biskupom sa to nepáčilo, a tak sa stala neslýchaná vec: Metoda roku 870 uväznili vo Švábsku v kláštore, ktorý bol mimo ciest, a tak tam bol Metod akoby skrytý. Metod protestoval so slovami: „Keby to územie bolo vaše, hneď by

som vám ho zanechal, ale je sv. Petra.“ Napriek všetkým prekážkam sa istému mníchovi podarilo poslať do Ríma posolstvo, ako sa veci majú. Pápež Hadrián II. dvakrát rázne zakročil, no nič nepomáhalo. Až jeho nástupca Ján VIII. Roku 873 zakázal dvom biskupom vykonávať biskupský úrad a jedného si povolal do Ríma, aby sa zodpovedal. Všetci to oľutovali, Metod bol prepustený a v sprievode pápežského legáta prišiel na Veľkú Moravu. Legát ho uviedol do úradu arcibiskupa. Kde však presne sídlil, nevieme, pravdepodobné sa zdá miesto Hradište pri Mikulčiciach na Morave. Na Morave vtedy už vládol Svätopluk, ktorý bol dosť ovplyvnený nemeckým kňazom Vichingom. Toho navrhol za biskupa do Nitry. Metoda v Ríme obvinili, že neoprávnene používa slovanský jazyk pri bohoslužbách a v niektorej náuke nie je pravoverný. Metod musel do Ríma. Pápež sa presvedčil, že má pred sebou veľkého a svätého apoštola. Svätoplukovi napísal list – bulu *Industriae Tuae* (jún 880). V nej píše veľmi priaznivo voči Slovanom a Metodovi. Uznáva a potvrdzuje ho za nielen panónskeho, ale aj moravského arcibiskupa. No zároveň aj vysvätil Vichinga za biskupa do Nitry. Aj keď mu prikázal poslušnosť Metodovi, Viching stále kul intrigy, dokonca falšoval pápežské listy. Metod komunikoval s Rímom, pápež mu stále dôveroval a priaznivo sa vyjadroval voči nemu. Metod Vichinga nakoniec poslal k Vislanom na misie (krakovské kniežatstvo). Potom sa naďalej snažil a vyvíjal veľké úsilie, aby prehĺbil kresťanskú vieru medzi Slovanmi. Mal vplyv aj na Čechov, Maďarov a Vislanov. Zachovala sa tradícia, ktorá hovorí o tom, že pokrstil české knieža Bořivoja a jeho manželku sv. Ľudmilu. Mohlo sa to stať v rokoch 874-878. Žitie Metodovo spomína, že Metod pokrstil aj knieža Vislanov v Poľsku.

V roku 882 sa vybral do svojej vlasti na pozvanie byzantského cisára Bazila I. Ten ho prijal s veľkou radosťou a poctou. Metod však cítil, že mu ubúda síl. Chcel ešte dokončiť preklad Sv. písma do staroslovienčiny. Vybral si k tomu dvoch zo svojich žiakov a v priebehu ôsmich mesiacov toto veľké dielo dokončil. Zomrel vo veku sedemdesiat rokov 6. apríla 885. Tesne pred smrťou určil za svojho nástupcu Gorazda, jedného zo svojich učeníkov slovanského pôvodu. Miesto jeho smrti a hrobu bolo pravdepodobne hlavné mesto Veľkej Moravy, avšak nevieme určiť jeho polohu.

Zdroj: www.zivotopisysvatych.sk